

Tarwe aan varkens: brood voor de boer

Ronald Scholten, PV

Het Praktijkonderzoek Varkenshouderij start enkele projecten naar het voeren van tarwe aan gespeende biggen en vleesvarkens. Voornaamste invalshoek daarbij is het technisch en economisch zo optimaal mogelijk voeren van tarwe.

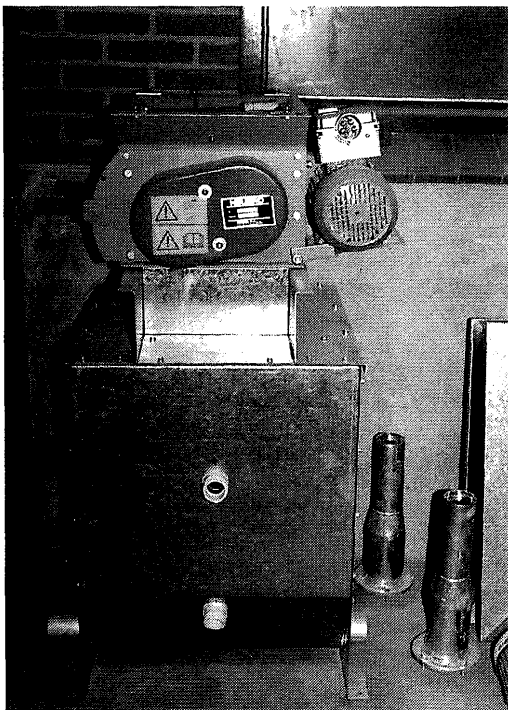
Tatweprijs

De prijsvetwachting voor de huidige tarweoogst ligt rond de 30 cent. Daardoor is het voeren van tarwe voor diverse varkensbedrijven een optie om de voerkosten te verlagen. Naast de inkoopprijs van tarwe moet ook rekening worden gehouden met extra kosten voor de behandeling van tarwekorrels, de opslag en het drogen van tarwe en kosten voor aanvullend kernvoer. De uiteindelijke besparing op de voerkosten is sterk bedrijfsafhankelijk. De hoogte van de investering, het aantal varkens waarover de kosten worden verdeeld, het percentage mengvoer dat door tarwe wordt vervangen en de prijs van het aanvullende mengvoer zijn

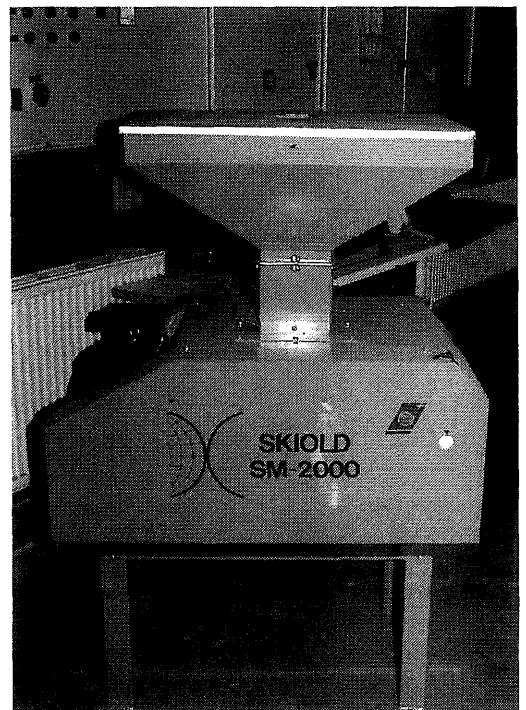
mede bepalend voor de uiteindelijke rantsoenprijs. In dit artikel voert het te ver om gedetailleerde berekeningen te geven, maar de besparing ligt globaal rond 4 tot 8 cent per kilogram groei. Dit is zonder rekening te houden met een verandering in technische resultaten, gezondheid, slachtkwaliteit of mesthoeveelheid.

Teelt voertarwe

De teelt van voertarwe is voor akkerbouwers interessanter dan de teelt van baktarwe. Voertarwe is minder ziektegevoelig en geeft een hogere hectare-opbrengst (zowel qua tonnage als in de prijs) dan baktarwe. Bijkomend voordeel van de teelt van tarwe voor varkens is dat

Een pletter

Een structuurmolen

in principe volstaan kan worden met een hoger vochtpercentage. Voor baktarwe mag het vochtpercentage maximaal 16% zijn, terwijl bij het gebruik van voet-tatwe een vochtpercentage tot 19% geen problemen hoeft te geven. Dit geeft de akkerbouwer ruimere mogelijkheden voor wat betreft oogstperiode en -tijdstip en het leidt in nattere jaren tot een besparing op de droogkosten. Ook de uitwisseling van mest voor graan wordt hierdoor gestimuleerd.

Project 1: Voorbehandeling tarwekorrels

“Hoe kan ik het beste de tarwekorrels behandelen alvorens de tarwe te voeren aan de varkens” is een veel gestelde praktijkvraag. Het malen met de hamermolen wordt veel toegepast. Deze molen maalt echter te fijn en dat geeft problemen in het maagdarmkanaal van varkens. Malen met een pletter of een structuurmolen is waarschijnlijk geschikter (zie foto's). Het effect op de technische resultaten is onduidelijk en vergelijkend onderzoek is tot nog toe niet uitgevoerd. Op het Varkensproefbedrijf te Raalte wordt in oktober gestart met een vergelijkende proef tussen de pletter en de structuurmolen. De proef zal inzicht moeten geven in de technische resultaten, mineralen in de mest, slachtkwaliteit, gezondheid en gebruikservaringen van de twee methoden. Ook zal de geluidsbelasting en het elektriciteitsverbruik aandacht krijgen. De proef wordt zowel bij gespeende biggen als bij vleesvarkens uitgevoerd. Het project wordt in oktober opgestart, en is opgezet in samenwerking met de firma's Dorset te Aalten en Agra-Matic te Ravenstein.

Project 2: Enzymbehandeling tarwe

Het behandelen van tarwekorrels is wellicht niet voldoende om (de inhoud van) de tarwekorrel volledig voor het varken beschikbaar te laten komen. Het varken mist van nature de enzymen om de celwand-bestanddelen van de tarwekorrel af te breken. Dit kan nadelige effecten hebben op de prestaties van de dieren. In samenwerking met FinnFeeds International en Degussa Nederland is een project opgezet waarbij het effect van enzymtoevoeging, om de vertering van celwanden te bevorderen, aan tarwe-rantsoenen bij gespeende biggen wordt onderzocht. Dit project is eind september gestart op het Proefstation voor de Varkenshouderij te Rosmalen,

Project 3: Tarweras en eiwitgehalte

In Nederland worden diverse tatwerassen geteeld. Vivant en Ritmo zijn twee veel geteelde tatwerassen. Tatwerassen onderscheiden zich onder andere in het eiwitgehalte en in de samenstelling van het eiwit. Het eiwitgehalte is behalve van het tat-weras ook afhankelijk van de stikstofbemesting. Normaliter krijgt tarwe drie bemestingen, waarvan de derde bemesting vooral de hectare-opbrengst verhoogt. Vanuit de akkerbouwer is dit een logisch standpunt, vanuit de varkenshouder wellicht een minder gewenste strategie. Om inzicht in het ras- en eiwit-effect te krijgen, is een project opgezet waarin aan gespeende biggen en vleesvarkens twee tarwerassen worden gevoerd met een verschillend eiwitgehalte. In samenwerking met ACM Meppel is deze proef begin september gestart op het Varkensproefbedrijf te Raalte. ■